

Nederlander was er een van de eerste particuliere bouseigenaren

Bos te koop in Nieuw Zeeland

Deze advertentie kwam enkele weken geleden bij de redactie binnen. De nieuwsgierigheid was gewekt. Afzender bleek de nu 74-jarige Robert Pool, Nederlander van geboorte, maar al 50 jaar woon- en werkzaam in het Nieuw-Zeelandse plaatsje Waitati. Tegenwoordig verblijft hij regelmatig weer in Nederland bij zijn vriendin. Of hij definitief terugkeert naar Nederland weet hij nog niet. "Ik voel me nog fit en ik houd van reizen. Bovendien houd ik van de zomer. Dus ik denk erover om de komende jaren de zomers maar te volgen", zegt hij. Hieronder het levensverhaal van deze avontuurlijke Nederlander, die nu zijn bossen te koop heeft.

Op 24-jarige leeftijd vertrok Robert Pool naar Nieuw-Zeeland. Pool had net zijn militaire dienstplicht (in Nederlands-Indië) erop zitten. "Bij terugkomst bleek Nederland niet leuk meer. Ruim 150.000 ex-militairen gingen de arbeidsmarkt op. Ik besloot om weg te gaan. De opties waren Canada, Zuid Afrika, Australië en Nieuw-Zeeland. De eerste twee vielen snel af, Canada is mij te koud en het Zuid Afrikaanse apartheidregime sprak me allerminst aan. Van de overige twee stelde Nieuw-Zeeland de hoogste eisen. Ik dacht 'als je zulke hoge eisen stelt, dan moet je zeker iets goeds te bieden hebben.'"

Nieuw Zeeland te koop: Productiebos en 'life style'. 80 ha. Deels volwassen zacht hout percelen en jonge hardhout plantages, deels inheems bos voor eco toerisme. Goed huis, aparte uitgebreide werkplaats. 20 km van universiteitsstad (120.000 inwoners) met rondhout exporthaven. Uitzicht over Pacific Ocean, veilige stranden, zeilen, windsurfen etc. Fax. 0064-3-4822837 N.Z.

Start Pool's Plantation

Robert Pool wilde altijd al bosbouwer worden. Na zijn HBS-opleiding wilde hij graag naar Wageningen. "Maar de oorlog stak door een stokje voor. Ik werd opgeroepen voor mijn dienstplicht en moest naar Indonesië."

In eerste instantie werkte Pool in Nieuw-Zeeland bij een bouwbedrijf. "Zo werkte ik onder ander mee aan de bouw van de vele dammen en stuwmuren in Nieuw Zeeland. We zaten dan echt midden in de rimboe. Daar ontdekte ik dat de bomen erg snel groeien in Nieuw-Zeeland. Niet alleen in de hoogte, maar ook in dikte. Dat moet lonen, dacht ik, en de oude wens om bosbouwer te worden kwam weer boven. Ik ging op zoek naar een terrein."

Dat vond hij in de buurt van Waitati, een dorpje van 500 inwoners, 20 km ten noorden van de universiteitsstad Dunedin. Pools Plantation ligt dichtbij de haven, gunstig voor de export.

In dit zuidpunt van het Zuider-eiland woonden voornamelijk Schotten. Zij verklaarden Pool voor gek om te starten als particulier bouseigenaar. Maar Pool zette door en met succes. "Ik was de eerste die toen een tweedehands Caterpillar bulldozer en een landrover kocht en daarmee het wilde onkruid, tot drie meter

hoog struikgewas, te lijf kon gaan." Dit begon in zijn vrije tijd en ging goed. Al spoedig kwamen burens vragen om hun percelen ook op deze manier schoon te maken, zodat zij het land konden ploegen. Of Pool ploegde het voor hen.

In 1961 was Robert Pool met verlof in Nederland. Hij volgde toen hier een cursus 'het gebruik van de motorzaag'. "In Nieuw Zeeland kochten sommigen een motorzaag zonder enig begrip of onderwijs, en er gebeurden dan ook veel ongevallen met deze dingen. De conservatieve Schotten vonden die kennis niet nodig: een motorzaag deed je aan, en zagen maar. Maar binnen de kortste keren hadden zij de kettingzaag stuk, versleten of stomp. Bij mij gebeurde dat niet, want ik wist, dankzij de cursus, dat je zand en soms ook de bast (waarin veel zand was opgenomen) moest verwijderen voor het zagen."

Zee ingepolderd

Dat Pool een Nederlander in hart en nieren is blijkt wel uit het feit dat hij een stuk zee van 5 ha inpolderde. "De mensen begrepen er niets van. Nadat de dijk was aangelegd dacht men dat ik het ging volstorten met zand. Ik moest keer op keer uitleggen dat

Pool's Plantation in Nieuw Zeeland

de boeren en particulieren nu eigenaar van 1/3 van het totaal op-pervlakte bos dat in Nieuw Zeeland is aangeplant.

Belang inheems bos

Pool's Plantation is voorbehouden om deel uit te gaan maken van een project voor de vastlegging van CO₂. Het inheemse bos is van belang. "Niet alleen om de steile geulen tegen erosie te blijven stabiliseren en een goede biodiversiteit te handhaven voor insecten en vogels" zegt Pool. "Maar het inheemse bos speelt ook een belangrijke rol wanneer de nieuwe eigenaar zich wil aansluiten bij het Forest Stewardship Certification. In dat geval is het verplicht een bepaald percentage inheems bos naast exotisch bos te hebben."

Eind oktober vorig jaar is een 47 pagina's tellende computeranalyse en inventarisatiegemaakt van het gemeten nettovolume op elk perceel en van elke soort, om zo de nettowaarden te kunnen bepalen.

Op dit moment verblijft Robert Pool weer in Nieuw Zeeland. In de zomermaanden zal hij weer in ons land zijn. In een van de komende nummers van het NBT zal hij een artikel schrijven over het bosbeheer in Nieuw Zeeland in het algemeen en over het beheer van Pool's Plantation in het bijzonder. In de tussentijd kunnen belangstellenden per fax (zie kader) voor meer informatie terecht bij Robert Pool.

ik het droog ging malen om zo een prima bodem te krijgen."

Onbekend met de bosbouw-wereld was Pool niet: "Mijn ouders hadden een bosperceel in Hooghalen."

Het bos

Het bos ligt op een heuvelachtig terrein, gloeiend naar het oosten. Het laagste punt ligt 100 m boven de zeespiegel en het hoogste punt 230 meter. Het perceel ligt 45,5 graden ten zuiden van de evenaar, maar kent een zeeklimaat. Het ligt drie kilometer uit de kust en vanuit het huis zijn strand en branding te zien.

Het bos bestaat uit:

- Categorie I: 16,3 ha Noord-amerikaanse *Pinus radiata* van 38 jaar en ouder,
- Categorie II: 23 ha Noordamerikaanse *Pinus radiata* van 4 tot 18 jaar,
- Categorie III: 7,25 ha van andere houtsoorten, en

- Categorie IV: 25 ha inheems bos

"De *Pinus radiata* wordt normaal gekapt rond 30-jarige leeftijd", vertelt Pool, "maar omdat het strategisch gelegen is heb ik 5,6 ha van categorie I laten staan als een 'appeltje voor de dorst'. Dit perceel is 49 jaar oud en de oude bomen hebben nu een gemiddeld stamvolume van drie kubieke meter. In categorie III staat 75% *Cupressus*, een superieur hout voor meubels, en 25% *Accacia melanoxylon*, een Australische hardhout, die gemengd is aangeplant met *Thuja plicata*. De Amerikaans/Canadese *Western Red Cedar*."

Van het hout dat de laatste 25 jaar is gekapt is de helft als stammen geëxporteerd naar Japan en Korea. De andere helft is gezaagd in de provincie en geëxporteerd naar Australië, USA en goede markten in ZO Azië. Anders dan 50 jaar geleden zijn